

We are what we think

written by Alfons Duran Pich | 6 de setembre de 2020

Ja ho deia el gran mestre Buda: «Et converteixes en allò que penses». Però, per què penses en allò que penses? Com es construeix aquest entramat mental que es projecta cap a l'exterior i conforma els teus trets distintius, això que hem acabat de descriure com «la personalitat»?

El primer que hauríem de dir és que hi ha molts equívocs respecte a aquest concepte. Dir, per exemple, que algú té molta o poca personalitat –com si es tractés d'un bé mesurable– és un senyal d'ignorància. Tothom té personalitat, ja que la seva naturalesa és qualitativa, no quantitativa. El que sí que té la personalitat és que és consistent i estable, cosa que vol dir que la seva manifestació externa manté una línia regular. Quan un actor interpreta un paper en una obra, tracta d'interioritzar la personalitat del personatge, fet que a la llarga produeix fatiga i crea disfuncions cognitives. Per això alguns actors cèlebres (James Stewart, John Wayne, Spencer Tracy, i altres) només s'interpreten a si mateixos, fos quin fos el guió.

I és que la personalitat de qualsevol de nosaltres té la seva lògica interna, lògica que ens permet navegar en l'entorn que ens envolta.

Tornant al nostre relat original, sabem que una part del nostre *jo* ve determinada per l'*herència genètica* situada en els cromosomes, que es transmet per replicació, part que arrosseguem amb nosaltres ens agradi o no. Aquest seria el component biològic. El seu complement procedeix de l'anomenat *procés de socialització o aculturació*, que és el camí que segueix el subjecte des del naixement fins a l'edat adulta, camí a través del qual interioritza valors, hàbits, formes de vida, referents, creences, etc. El còctel és complicat, sobretot si es produeix un contrast no desitjat entre el

primer i el segon.

I és en el segon en el qual ara vull centrar-me. Un nen o nena neix en un ambient donat, en un entorn familiar, en un cercle primari, en un territori físic concret (l'ignorat paper del clima), en una realitat política i històrica, en un context sociolingüístic, en una situació econòmica determinada. Tots aquests *inputs* operen sobre la base heretada i produeixen reaccions internes que van conformant aquesta personalitat.

Com ja he comentat en altres ocasions, hi ha un teló de fons en el *procés de socialització o aculturació*, que és el defensat pels sociobiòlegs liderats per Edward O. Wilson, i que compta amb altres figures eminents com Richard Dawkins. El que diuen en essència és que els trets culturals o *mems* també es repliquen i passen de generació en generació. No els podem dissociar de l'herència genètica i van més enllà del procés de socialització. Per posar un exemple, entre els espanyols la «*catalanofòbia*» seria un *mem* dominant.

Aquesta categoria de *mems* explica comportaments col·lectius que es prolonguen al llarg dels temps, comportaments que afecten tota una comunitat de forma transversal i que es manifesten automàticament sense que el subjecte pugui controlar-los.

Si, a més, aquests *mems* compten amb el reforç constant d'inputs culturals afins, generen comportaments sociopàtics com el que s'expressa en l'«Aporellos». El problema amb la sociopatia de les col·lectivitats és que no té solució.

Ets allò que penses, dèiem al principi, i en una retroalimentació natural, acabes pensant allò que fas.

Si ho tens en compte, pots avançar en el camí del coneixement del fet aliè. Una pista que pot ajudar-te en aquesta comprensió és preguntar-li a la teva parella, al teu amic, a la teva col·lega, al teu amant o a qui voluntàriament tinguis a prop, què està llegint?, o què ha llegit últimament?, o què

és l'últim que recorda de la seva lectura més propera? En la lectura, fins i tot sense voler-ho, ens despullem. Ficció o assaig ens permeten projectar-nos o identificar-nos.

M'agradaria saber què llegeixen, si llegeixen alguna cosa, els fiscals i jutges que conformen el laberint del sistema judicial espanyol. Quan observo els seus comportaments, els seus gestos, les seves paraules i els seus silencis, desenvolupo les meves pròpies hipòtesis sobre les seves preferències literàries. No tinc el repertori del seu bagatge genètic (que imagino similar a la resta de ciutadans de la seva classe i condició) i només puc quedar-me amb el seu *procés de socialització i aculturació*, que tot i ser singular en cada cas, té arrels comunes que pertanyen a l'herència del tardofranquisme i les seves institucions.

És per això que m'atreveixo a imaginar unes lectures d'acord amb tot això. Per ampliar el seu camp i per si no ho coneixen, els recomano un llibret que amb el títol *Catecismo Patriótico Español*, publicat a Salamanca en 1938, va tenir com a autor a fra Albino González Menéndez-Reigada, de l'orde de Predicadors, que havia estat bisbe de Tenerife i ho va ser després de Còrdova. El 1939 el ministeri d'Educació Nacional ho va imposar com a llibre de text a les escoles del país.

En aquest llibre hi és tot. És la condensació del pensament polític del Règim nacional-catòlic, condensació que ha arribat fins als nostres dies sota el suport tècnic dels *mems replicants*. Vegin sinó alguns dels seus capítols més cridaners, entre els trenta-dos que constitueixen l'obra completa, i s'adonaran que tot continua igual:

- *España nuestra patria.*
- *Fecundidad del pueblo español.*
- *Unidad de destino del pueblo español.*
- *Conversión y civilización de los bárbaros.*

- *Expulsi3n de Europa de las huestes agarenas.*
- *Descubrimiento, conquista y civilizaci3n de Am3rica.*
- *Guerra contra el bolchevismo.*
- *España una.*
- *España grande.*
- *España libre.*
- *España madre de veinte naciones.*
- *El Estado totalitario.*
- *Los enemigos de España.*

Si ens entretenim a revisar la parafernàlia d'arguments, rèpliques, contrarèpliques i asseveracions dels sumaris instruïts i de les sentències fermes relacionades amb el dret d'autodeterminació de Catalunya, veurem que apareixen els indicadors que el llibret recollia fa ara vuitanta anys.

No podem amagar-ho. Som víctimes dels nostres *mems*. I és que ets allò que penses, i actues en conseqüència.